

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

XL [i. e. XLI]. De legitimis filiis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

cordibus inspiravit. Et quoniam uxores acceperant in secundo, tertio, vel ulteriore gradu sibi convinctas, utrum sic conjuncti debeant post conversionem suam insimul remanere vel ab invicem separari, edoceri per rescriptum apostolicum postulasti. Super quo fraternitati tuæ taliter respondemus, quòd cum sacramentum conjugij apud infideles existat, quemadmodum ostendit Apostolus dicens, *Si quis frater infidelem habet uxorem, & hæc consentit habitare cum illo, non dimittat illam, & in præmissis gradibus à paganis quoad eos licitè sit contractum, qui in constitutionibus canonicis non artantur, (Quid enim ad nos, secundum eundem Apostolum, de his qui foris sunt judicare?) in favorem præsertim Christianæ religionis & fidei, à cujus perceptione per uxores deferi se timentes viri possent facilè revocari, fideles hujusmodi matrimonialiter copulati liberè possunt & licitè remanere conjuncti, cum per sacramentum baptismi non solvantur conjugia, sed crimina dimittantur. Et quoniam pagani circa plures insimul feminas affectum dividunt conjugalem, utrum post conversionem omnes, vel quam ex omnibus retinere valeant, non immeritò dubitatur. Quia verò tam Patriarchæ quàm alij viri justi ante legem pariter & post legem multas uxores insimul habuisse leguntur, nec contrarium apparet in evangelio vel lege præceptum, neque pagani subiciuntur institutis canonicis post inventis, quemadmodum est præmissum, videtur quòd & nunc juxta ritum suum licitè contrahant cum diversis, quorum conjunctiones legitimas unda sacri baptismatis non dissolvit, & ita Patriarcharum exemplo ad fidem Christi pagani conversi conjugiorum pluralitate gaudebunt. Verùm absolum hoc videtur & inimicum fidei Christianæ, cum ab initio una costa in unam feminam sit conversa, & scriptura divina testetur quòd *Propter hoc relinquet homo patrem & matrem & adheret uxori suæ, & erunt duo in carne una.* Non dicit *tres* vel *plures*, sed *duo*. Nec dicit *adheret uxoribus* sed *uxori*. Vnde Lamech, qui plures simul uxores legitur habuisse, reprehenditur in scripturis eò quòd ipse primus reprobendam bigamiæ speciem introduxit. Licet autem de hujusmodi non quæseris, volentes tamen tam te quàm alios super his etiam reddere certiores, & quòd veritas prævaleat falsitati, sine dubitatione qualibet protestamur quòd nulli*

unquam licuit plures insimul uxores habere, nisi cui divina fuit revelatione concessum, quæ mos quandoque interdum etiam fas censetur, per quam sicut Jacob à mendatio, Israelitæ à furto, & Sanson ab homicidio, sic & isti ab adulterio excusantur. Sanè juridica hæc sententia probatur etiam testimonio veritatis in evangelio protestantis: *Quicumque dimiserit uxorem suam nisi ob fornicationem, & aliam duxerit, machatur.* Sic ergo uxore dimissa, duci alia de jure non potest. Fortius etiam ipsa re-tenta. Per quod evidenter apparet pluralitatem in utroque sexu, cum non ad imparia judicentur, circa matrimonium reprobendam. Ceterum prolem de hujusmodi conjunctionibus natam, quæ secundum opinionem eorum matrimoniali contrahuntur affectu, post fidem receptam, utilitate publica suadente, legitimam volumus reputari. Qui verò secundum ritum suum legitimam repudiavit uxorem, cum tale repudium veritas in evangelio reprobaverit, nunquam ea vivente aliam licitè poterit, etiam ad fidem Christi conversus, habere, nisi post conversionem ipsius illa renuat habitare cum ipso, aut etiam si consentiat, non tamen absque contumelia creatoris, vel ut eum pertrahat ad mortale peccatum. in quo casu restitutionem petenti, quamvis de injusta spoliatione constaret, restitutio negaretur, quia secundum Apostolum frater aut soror non est in hujusmodi servituti subjectus. Quòd si conversum ad fidem & illa conversa sequatur antequam propter causas prædictas legitimam ille ducat uxorem, eam recipere compelleretur. Et quamvis secundum evangelicam veritatem qui duxerit dimissam mœchetur, non tamen dimissor poterit opponere fornicationem dimissæ, pro eo quòd nupsit alij post repudium, nisi aliàs fuerit fornicata.

Cap. 15. qui filij sunt legitij

TITULUS XLI.

De legitimis filiis.

Idem Ovetensi & Burgensi Episcopis.

AD nostram noveris audientiam pervenisse quòd . . quondam pater dilecti filij . . Archidiaconi Ovetensis matrem ejus, quæ uxor consanguinei sui extiterat tertio sibi gradu consanguinitatis conjuncti, sollemniter duxit & publicè in uxorem, & eam maritali affectu cognoscens, ipsum qui modò est Archidiaconus

G G g g iij

& quosdam alios genuit antequam inter eos esset divortij sententia promulgata. Verum quoniam viro & femina sublatis de medio, ignoratur si scienter conjuncti fuerint vel ignoranter, idem Archidiaconus dubitat, tamquam homo providus & discretus, ne sibi ex hoc possit in posterum prajudicium circa spiritualia vel temporalia generari. Nos igitur eidem Archidiacono benignitate paterna providere volentes, fraternitati vestrae per apostolica scripta mandamus quatenus si praemissis veritas suffragatur, non obstante quod de ignorantia est praemissum, ei auctoritate nostra suscipiendi sacros ordines concedatis liberam facultatem, cum aliis idoneus censeatur.

Idem Episcopo & Archidiacono Lemonconensi.

Iustus laicus cum labore maximo ad praesentiam nostram accedens humiliter coram nobis exposuit quod cum P. Perches ex concubina sua per simplicis fornicationis amplexum filias suscepisset, tandem eandem concubinam ad commonitionem Ecclesiae sibi matrimonio copulavit, sed quidam, ut eas ab hereditate possint excludere, minus legitimas reputant, eò quod ante matrimonium sunt susceptae. Quia igitur proles hoc modo suscepta sacris constitutionibus legitima iudicatur, cum favore sequentis matrimonij excusetur, discretioni vestrae per apostolica scripta mandamus quatenus dictas filias, cujus alteram praefatus W. sibi legitime copulavit uxorem, tamquam legitimas auctoritate nostra per censuram ecclesiasticam monitione praemissa, nisi aliud rationabiliter obster, faciatis ad hereditatem admitti, & nullam super hoc permittatis molestationem indebitam sustinere.

Idem Idrontino Archiepiscopo.

Lib. 1. epist.
322.

Per tuas nobis litteras intimasti quod Racc. à Ceresia ex muliere quadam, quam secundum opinionem majoris partis viciniae in concubinam habebat, prole sus-

cepta, & quandam prius, & aliam ea defuncta duxit uxorem, & ea ex qua suscepit prolem, virum sibi alium copulavit. Processu vero temporis idem R. in praesentia multorum firmavit proprio juramento quod eam quam habere visus fuerat concubinam, prius affidaverat in uxorem quam ex ea filiam genuisset, & cum post juramentum illud per sex annos & ultra vixisset, dum ageret in extremis, eum quem ex ipsa suscepit, filium legitimum appellavit, instituit in testamento. Cum autem tuae fuisset inquisitioni & decisioni commissum an filius sic susceptus legitimus esset heres ipsius R. & ad ejusdem patrimonium admittendus, tu, praeter id quod ex quadam decretali bonae memoriae Alexandri Papae praedecessoris nostri standum esse super hoc verbo viri & mulieris credebatur, testes à filio ejusdem R. productos providè suscepisti, quibus legitime comprobavit dictum R. matrem suam in capella sancti Sergij affidasse, propter quod eum ipsius R. heredem esse legitimum judicasti. Nos igitur attendentes quod plus est quod in veritate agitur quam quod simulate concipitur, licet tam dictus R. quam ea quam ut concubinam habuerat, cum ad alia vota transivit, videatur ex ipso facto quod matrimonium inter eos fuerit denegasse, quia tamen desponsatio per testes legitimos comprobata eos matrimonialiter fuisse conjunctos ostendit, sive desponsatio ipsa fuerit de praesenti, ut per consensum legitimum & verbis de praesenti expressum, sive de futuro, ut per sequentem carnis copulam matrimonium inter eos fuerit celebratum, non tam decretali dicti praedecessoris nostri, quae in casu dissimili loquitur, quam inductis probationibus innitentes, te processisse legitime respondemus, & sententiam tuam auctoritate apostolica confirmamus, & praesentis scripti patrocinio communimus, auctoritate tibi praesentium injungentes ut sententiam facias monitione praemissa per censuram ecclesiasticam inviolabiliter observari.

